

Література

1. Адміністративне судочинство: підруч. / [Т. О. Коломоець, П. С. Лютіков, М. Ю. Віхляєв]; за заг. ред. Т. О. Коломоець. – Вид. 2, перероб. і допов. – К.: Істина, 2011. – 304 с.
2. Градовий В. Б. Зміст судового рішення в адміністративному судочинстві України / В. Б. Градовий // Адміністративне право і процес. – 2014. – № 1 (7). – С. 157-165.
3. Чечот Д. М. Постановление суда первой инстанции по гражданским делам / Д. М. Чечот. – М.: Госюриздат, 1958. – 166 с.

УДК 342.942 (043.2)

Рощук М. В., аспірантка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ ЯК ГАРАНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА

Забезпечення права людини і громадянина – основне завдання держави, яке реалізується через діяльність органів влади, місцевого самоврядування, окремих посадових осіб та певною мірою залежить від рівня розвитку економічної, політичної, соціальної та культурної складових держави та суспільства в цілому.

Україна, як соціальна, правова, демократична держава здійснює свою діяльність безпосередньо через органи державної влади та місцевого самоврядування, зміст якої полягає безпосередньо в управлінні та координації тих чи інших процесів, що мають місце в політичній, економічній, соціальних та інших сферах діяльності. На даному етапі розвитку доктрини права, національного та міжнародного законодавства, форма організації державного управління, за якого відбувається активна взаємодія органів державної влади та органів місцевого самоврядування між собою, з суспільством, людиною та громадянином, бізнесом за допомогою інформаційно-комунікативних технологій отримала назву «електронне урядування» [3]. У країнах, які першими приділили суттєву увагу ІТ-розробкам, передусім у США і Великобританії, електронний уряд розглядається переважно як концепція, спрямована на підвищення ефективності діяльності держави загалом. Електронний уряд у західному сприйнятті складається з трьох основних модулів (G-G — government to government, уряд урядові; G-B — government to business, уряд бізнесові; G-C — government to citizens, уряд громадянам) і містить відповідні прикладні елементи щодо забезпечення даних модулів. Україні необхідно створити оптимальну модель «електронного урядування», яка врахує особливості національної системи управління, розвитку ІТ-технологій, стан економіки. Сьогодні в Україні спостерігається актуальність розробки

та впровадження «електронного урядування» на доктринальному, законодавчому та практичному рівнях, що і буде гарантом забезпечення прав людини і громадянина в правовій державі. Реалізація ст. 38 Конституції України – права людини та громадянина брати участь в управлінні державними справами в контексті впровадження електронного урядування здійснюватиметься шляхом підвищення якості адміністративних та управлінських процесів, забезпечення контролю за результативністю діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування з одночасним забезпеченням належного рівня інформаційної безпеки а також шляхом забезпечення відкритості інформації про діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування, розширення доступу до неї та надання можливості безпосередньої участі людини і громадянина та інститутів громадянського суспільства у процесах підготовки та експертизи проектів рішень, які приймаються на всіх рівнях державного управління [1]. Електронне урядування – як форма державного управління є одним з визначальних факторів та каталізатором адміністративної реформи, трансформаційних перетворень в діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування та їх взаємодії з громадянами, комерційною та громадською сферами діяльності та між собою. Метою впровадження оптимальної моделі е-урядування в Україні, яка врахує всі особливості національної системи управління є розвиток електронної демократії задля досягнення європейських стандартів якості електронних державних послуг, відкритості та прозорості влади для людини та громадянина, громадських організацій, бізнесу, тим самим забезпечення гарантованих Конституцією України прав та свобод, що в першу чергу реалізується через право людини брати участь в управлінні державними справами, доступу до державної служби та органів місцевого самоврядування [1]. Впровадження е-урядування в Україні не тільки забезпечить реалізацію прав людини і громадянина на віддалений доступ до всіх видів відкритої державної інформації, що має індивідуальну та суспільну значимість, а також вирішить такі стратегічні завдання як залучення людини і громадянина до участі у державних справах; вдосконалення технологій державного управління; організація надання послуг юридичним та фізичним особам в інтегрованому вигляді дистанційно - через Інтернет та інші засоби; перебудова відносин органів державної влади та органів місцевого самоврядування з людиною та громадянином; сприяння розвитку економіки [2]. Впровадження е-урядування можливе через реалізацію державної політики електронного урядування, формування та реалізація якої є невід’ємною складовою державної політики сталого розвитку України яка передбачає цілеспрямовану узгоджену діяльність всіх органів державної влади та органів місцевого самоврядування, суспільства, громадянина та людини, бізнесу. Сьогодні в Україні не існує

повноцінної комплексної програми впровадження електронного урядування, що і є першою причиною його повільної реалізації, незважаючи на велику кількість технологічних і теоретичних розробок.

Державна політика щодо впровадження електронного урядування це оновлена модель, що в першу чергу зумовлено новими викликам в сфері інформатизації в умовах розвитку інформаційного суспільства, а також зміною принципів державного управління, структури та функцій органів державної влади та органів місцевого самоврядування і їх взаємодію між собою, суспільством, громадянами та бізнесом. Крім того дана політика включає наступні складові: підвищення ефективності інформатизації адміністративних процесів в органах державної влади та місцевого самоврядування; створення інформаційної інфраструктури електронного урядування; забезпечення навчання державних службовців, громадян, представників бізнесу інформаційних та комунікаційних технологій (ІКТ) застосуванню технології електронного урядування; створення системи мотивації розвитку електронного урядування та використання його можливостей [3]. Впровадження е-урядування в Україні забезпечить якісно новий рівень управління державою та суспільством в цілому, зміцнить довіру до держави та її політики, вдосконалисть взаємодію між органами державної влади та органами місцевого самоврядування, бізнесом, громадянами та державними службовцями, тим самим забезпечить реалізацію прав людини та громадянина брати участь в управлінні державними справами, а також вільно отримувати доступ до інформації щодо діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування. Якісно побудована система електронного урядування має позитивно впливати на загальний хід та наслідки проведення подальших радикальних перетворень в українському суспільстві, адже впровадження та забезпечення електронної демократії, суть якої зводиться до використання ІКТ з метою посилення демократичних процесів в умовах існування представницької демократії і є основною метою електронного урядування. А електронна демократія в свою чергу повинна бути фундаментом для участі людини та громадянина у прийнятті державних рішень, посилення впливу на формування і реалізацію державної політики, вирішення питань місцевого значення, посилення прозорості та підзвітності органів влади громадянам.

Отже, ідея «електронного уряду» в тому, щоб вирішити три основні проблеми влади: ввести електронний документообіг, що дасть змогу зменшити бюрократичні перепони і прискорити прийняття актів; перевести в електронну форму спілкування громадян і бізнесу з владою і, крім того, зробити державне і муніципальне управління більш прозорим, дебюрократизувати владу і наблизити її до громадян» [4]. Адже електронне урядування – не є механічним поєднанням інформаційно-комунікаційних технологій з публічним адмініструванням. Це нова

філософія державного управління, тому для реального втілення цієї ідеї в життя необхідне розроблення відповідної законодавчої бази, концептуальних засад реалізації та впровадження державної політики електронного урядування, через відповідні державні програми, що в свою чергу і забезпечить реалізацію прав людини і громадянина щодо участі в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, а також доступу до інформації щодо їх діяльності.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 р: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 15.05.2014 р.: (ОФІЦ. ТЕКСТ). – К.: ПАЛИВОДА А. В., 2011. – 56 с.

2. Лопушинський І. П. Упровадження електронного урядування в роботу органів виконавчої влади України як вагома складова реформування державної служби [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Pubupr/2010/2010-2/doc/4/08.pdf.

3. Становлення електронного урядування в Україні: виклики 2017 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://svitppt.com.ua/stanovlennya-elektronного-uryaduvannya-v-ukraini.html>

4. E-Government или государство в Сети [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.actis.ru/pressclub/default>

УДК 342.942(043.2)

Смокович М. І., д.ю.н.,
заступник Голови Вищого адміністративного суду України,
секретар Пленуму Вищого адміністративного суду України,
м. Київ, Україна

ОКРЕМІ ПИТАННЯ РОЗГЛЯДУ АДМІНІСТРАТИВНИМИ СУДАМИ СПРАВ ЗІ СПОРІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ОХОРОНОЮ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА

Ефективне забезпечення соціально-економічного розвитку держави, підвищення якості життя і здоров'я населення, вирішення проблем безпеки людини в умовах сучасної глобалізації неможливе без дієвої національної системи судового захисту прав людини і громадянина, зокрема і у сфері охорони навколишнього природного середовища. Тому є не випадковим, що проблеми судового захисту прав людини у сфері екології, навколишнього природного середовища є актуальними для юридичної науки та судової практики. Значення цієї проблематики зумовлює постійну увагу правознавців, зокрема В. Андрейцева, Г. Балюк, А. Бобкової, К. Дюпон, А. Гетьмана, М. Дежан-Понс, В. Костицького, М. Краснової, Т. Ковальчук, О. Кишко-Орлі, Н. Малишевої, М. Малишка,